

τος ὑπὸ οἰκνυδῆποτε ἔποψιν. Ὁ αἰμυνη-
στος ποιητὴς ὕμνων τὰς χάριτας ἐν
τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ οὔστρω, ἔλεγε·

Salve Zacinto. All'Antenoree prode
De'Santi Lari i dei ultimo albergo
Edè' miei padri; darò i carmi e l'ossa
E a te i pensier; che piamento a questa
Dee non favella chi la patria oblia
Sacra città è Zacinto.

Εἰς τοὺς ὀλίγους τούτους στίχους
ὀρίσκει τις τὴν διαθήκην τοῦ ποι-
ητοῦ. Πένης, πενέστατος οὐδὲν ἄλλο εἶ-
χε νὰ ἀρίσῃ εἰς τὴν ἑαυτοῦ Ζάκυνθον
εἰμὴ ὄλην αὐτοῦ τὴν εὐγενῆ ψυχὴν καὶ
τὴν ὠραίαν διάνοιαν· τὰ ἄσματα αὐτοῦ
καὶ τοὺς συλλογισμοὺς του—i carmi e
i pensieri—ἄρισε δὲ καὶ τὰ ὀπτά του,
ἀλλὰ ἄλλη αὐτοῦ πατρίς· τὰ ἔλαβε καὶ
ἐτίμησεν, ἡ θετὴ αὐτοῦ πατρίς, ὁ τόπος
ὅπου ἀπεπτόχθη καὶ ἐδιδάχθη τὰ γράμ-
ματα.

Ἐὰν λοιπὸν οὗτος ἀφῆκεν εἰς τὴν
Ζάκυνθον τοὺς λογισμοὺς του καὶ ἡ Ζά-
κυνθος τούτους ὀρεῖται εἰς αὐτὸν ἥδη
νὰ προσφέρῃ. Δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ
μένῃ ἀνάληγτος καὶ νὰ ἀρνηθῇ εἰς αὐτόν,

Questa corrispondenza di amorosi sensi.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ

ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Ἡ ἐπικρατεστέρα θεωρία πρὸς ἐξή-
γησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ φωτός εἶναι ἡ
ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Καρτεσίου στη-
ριζομένη. Κατὰ ταύτην τὸ φῶς εἶ-
ναι παραγόμενον κυμάνσεως βεστού τι-
νος ἀβαροῦς τὰ μάλιστα λεπτοτάτου καὶ
ελαστικοῦ, καλουμένου αἰθέρος. Ὁ
αἰθερ οὗτος, πληρὸν ἅπαντα τὸν χώ-
ρον τοῦ ἀχανοῦς, διεισδύει καὶ ἐν τοῖς
μεταξὺ τῶν σωμάτων διαστήμασιν· εἶ-
ναι δὲ ἡ δὴ ὡκεανὸς λεπτεπίλεπτος, ἐν
ΖΑΚ. ΑΝΘ. ΕΤΟΣ Γ'.

ὅ· πάντα τὰ σώματα τὰ τε οὐράνια
καὶ ἐπίγεια, καὶ τὰ ῥόρια τῶν σωμάτων
αὐτῶν εἰσὶν ἐμβυθισμένα, ὡς ἰχθύες
ἐν τῇ θαλάσῃ. Τὸ ἐκπεμπόμενον δὲ
φῶς ἐκ τοῦ Ἥλιου, καθ' ὡς καὶ ἐκ τινος
αὐτοφώτου σώματος, διεγείρει ἐν τῷ
αἰθέρι παλμικὴν κίνησιν τῶν μορίων
αὐτοῦ κατὰ σφαιρικὴν διεύθυνσιν, ἥ-
τοι πανταχόσε διευθυνομένην, ἥτις
προσβάλλουσα καὶ τὸ ὀπτικὸν νεῦρον
παράγει τὴν αἴσθησιν τῆς ὀφθαλμοῦ.

Τὴν πρὸς παραγωγὴν τοῦ φωτός θεω-
ρίαν ταύτην τῆς κυμάνσεως τοῦ αἰθέρος,
ὁμοιάζουσιν τῇ θεωρίᾳ τῆς περὶ διαδύ-
σεως τοῦ ἤχου κυμάνσεως τοῦ ἀέρος, τῆς
παραγομένης ἐκ τῆς τρομώδους κινή-
σεως, σφαιρικῶς ἐπίσης διαδιδομένης,
τῶν ἡχηρῶν σωμάτων πρὸς παραγωγὴν
τοῦ ἤχου τούτου καὶ τῶν φωνῶν, παρε-
δέχθησαν οἱ πλείστοι τῶν φυσικῶν διότι
κατὰ ταύτην ἐξηγουνται ἐπαρκῶς πάν-
τα τὰ φαινόμενα τοῦ φωτός.—Τὸ φῶς
δὲ ἐξ αὐτοφώτων σωμάτων προκύπτει
διεκδίδεται κατ' εὐθείας ἀκτῖνας καὶ
προσπίπτει ἐπὶ τῶν ἑτεροφώτων, φωτί-
ζει τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν. Θλώμενον δὲ
ἐπ' αὐτῶν κατὰ γωνίαν ἴσην τῆς προσ-
πτώσεώς του, προσπίπτει ἐκείθεν εἰς
δεύτερον ἑτερόφωτον σῶμα καὶ φωτίζει
καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐ-
κείθεν τὸ δεύτερον θλώμενον κατὰ τὸν
αὐτὸν νόμον καὶ ἐπὶ τρίτου σώματος προ-
σπίπτει καὶ τοῦτο, καὶ ἐκ
τούτου δύναται θλώμενον καὶ προ-
σπίπτει εἰς τέταρτον νὰ φωτίσῃ αὐ-
τὸ, πάντοτε ὁμῶς βαθμυδὸν ἐξασθενού-
μενον καὶ ἀμυδρότερον φωτίζον τὰ ἐφ'
ὧν προσπίπτει σώματα. Διὰ τοῦτο φω-
τίζονται, εἰ καὶ ἀμυδρότερον, καὶ ὅσα
μέρη δὲν προσβάλλονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ
τοῦ φωτός, κείνται ὁμῶς παρὰ τὴν προ-
σβαλλομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐπιφάνειαν ἡ παρὰ
τὴν ἀνακλῶσαν αὐτὴν, καὶ φωτίζονται
ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτός, τῆς
τάξεως τῆς ἀνακλάσεως καὶ τῆς θέσεως
τῆς ἀντανakλώσεως τὸ φῶς ἐπιφανείας,
δι' ὅ βαθυδὸν μειοῦται τὸ φῶς μέ-
χρι τῆς ἐντελοῦς αὐτοῦ ἀδρανείας.

Ἄλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται νὰ ποιήσωμεν διδασκαλίαν περὶ φωτός, ἣν μανθάνει τις ἐν τοῖς βιβλίοις ἢ ἐν τοῖς εκπαιδευτηρίοις. Πρόκειται μόνον νὰ δείξωμεν περιέργους τινὰς ιδιότητας τοῦ φωτός, δι' ὧν ἐξηγούνται οἱ διάφοροι τῶν πραγμάτων χρωματισμοί. Τῇ ἀληθείᾳ, τίς θὰ πιστεύσῃ ὅτι ὅσα πράγματα βλέπομεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἔχοντα ἐκεῖνο ἢ τοῦτο τὸ χρῶμα, τὸ ἔχουσι μόνον ἐκ τῆς ιδιότητος τοῦ πρασθαλλόντος τὸν ὀφθαλμὸν φωτός, ὄντα πολλάκις τῆς αὐτῆς ὥσως οὐσίας διαφόρου δὲ πυκνότητος. Περὶ τούτου ἐνταῦθα ἐρχόμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν ὀλίγα.

Τὸ ἥλιακὸν φῶς φαίνεται μὲν λευκόν, ἀλλὰ περιέχει πάντα τὰ ἑπτὰ κύρια χρώματα, ἥτοι μίᾳ ἥλιακῇ ἀκτὶς συνίσταται ἐξ ἑπτὰ, οὕτως εἰπεῖν, ἰσῶν διαφόρων χρωμάτων, καὶ τοῦτο δύναται ν' ἀποδειχθῇ κατὰ τὸ ἐπόμενον πείραμα. Ὅταν φῶς ἥλιακὸν εἰσέλθῃ διὰ μικρᾶς καὶ στρογγύλης ὀπῆς ἐντὸς θαλάμου καλῶς κεκλεισμένου πανταχόθεν, τὸ φῶς τοῦτο, προσπίπτον ἐπὶ τῆς κατέναντι τῆς ὀπῆς ἐπιρχνείας τοῦ θαλάμου, ἐπι φωτίζει τὸ χωρίον αὐτῆς, σχηματίζον σχῆμα ὅμοιον μὲν τῇ ὀπῇ, μείζον δὲ αὐτῆς. Ἐὰν δὲ πρὸ τῆς ὀπῆς ἐν τῷ σκοτεινῷ θαλάμῳ στήσωμεν καθέτως ὑέλινον πρίσμα τρίπλευρον οὕτως ὥστε ἡ κατέναντι ἐπιφάνεια ν' ἀπέχῃ πέντε μέτρα περίπου, ἢ εἰκὼν τῆς ὀπῆς, δι' ἧς εἰσέρχεται τὸ φῶς, οὐ μόνον ἐμφανίζεται ἀποκεκνημένη ὀριζοντίως, ἀλλὰ καὶ ταινιώδης καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιμήκης πρὸς τὸν ὀρίζοντα, ὥστε ἡ τοιαύτη διάστασις τῆς εἶναι πενταπλῆ, φυλαχθέντος τοῦ στρογγύλου αὐτῆς σχήματος κατὰ τὰ ἄκρα μόνον αὐτῆς.

Ἐκτὸς τούτου ἡ εἰκὼν τῆς ὀπῆς, ἂν ἢ ἐπιφάνεια τοῦ θαλάμου ἐφ' οὗ προσπίπτει ἦνε λευκῇ, δὲν ἐμφανίζεται λευκῇ, ὥπως πρότερον, ἀλλὰ φέρει κατὰ σειρὰν τὰ χρώματα τῆς ἵριδος ἢ τοῦ οὐρανοῦ τόσου καθέτως καὶ πρὸς τὸ μῆκος αὐτῆς, ἥτοι πρῶτον τὸ ἐρυθροῦν, ὅπερ ἐμφανίζει οὕτω μικροτέραν ἀπόκλισιν

ἀπὸ τοῦ προτέρου αὐτῆς τόπου, εἴτα δεύτερον τὸ χρυσοῦν, ἢ πορτογαλλιοῦν, τρίτον τὸ κίτρινον, τέταρτον τὸ πράσινον, πέμπτον τὸ ἀνοικτὸν κυανοῦν, ἕκτον τὸ βαθυκυανοῦν καὶ τέλος τὸ ἰόχρουν, ὧν ἡ σειρά δεικνύει καὶ τὴν κατὰ βαθμὸν μείζονα ἀπόκλισιν ἐκάστου ἀπὸ τοῦ πρότερον τόπου, ὥστε ἂν τὸ μὲν χρυσοῦν ἐμφανίζῃ τὴν ἀμέσως μείζονα ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ ἀπόκλισιν, καὶ τὸ κίτρινον τὴν ἀμέσως τούτου μείζονα κλπ. ἀλλὰ τὸ ἰόχρουν ἐμφανίζει τὴν μεγίστην πάντων ἀπόκλισιν, ὡς τελευταῖον τεθειμένον. Δεικνύει δὲ ἡ ἐπτάχρους αὕτη φωτοφάνεια, τὴν ὁποῖαν ὁ Νεύτων πρῶτος ἐκάλεσε ἡλιακὸν φάσμα ἢ φωτοφάσμα ὅτι τὸ λευκὸν ἥλιακὸν φῶς συνίσταται ἐξ ἀκτίνων ἀνισοθλάστων, αἵτινες ἀποχωρίζονται τούτου ἕνεκα, ἀπ' ἀλλήλων, ὅταν διέλθωσιν ὑπὸ τοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος, θλῶμεναι ἐκάστη διαφόρως, καὶ ἡ μὲν ἐρυθρὰ ὀλίγιστα πασῶν, ἡ δὲ ἰόχρους πλείστον θλωμένη.

Ὅπως δὲ διὰ τοῦ πρίσματος διερχόμενον τὸ φῶς καὶ θλωμένον διαλύεται εἰς τὰς συστατικὰς του ἀκτίνας, οὕτω διαλύεται καὶ ὑπ' ἄλλων σωμάτων. Καὶ ἄλλα δηλὰ δὴ σώματα, εἴτε διαφανῆ εἴτε μὴ, διαλείουσι τὸ φῶς εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, καὶ τὸ χρῶμα αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ χρώματος τῆς ἀκτίνος, ἣν μόνον τὰ σώματα ταῦτα δύναται νὰ ἀνακλῶσιν, ἐξαφανίζοντα τὰς λοιπὰς συστατικὰς τοῦ φωτός ἀκτίνας τῶν ἄλλων χρωμάτων. Εἶναι π.χ. ὑφασμά τι ἢ ἄνθος τι κλπ. ἐρυθρὸν, διότι τὸ ὑφασμα, ἢ τὸ ἄνθος τοῦτο ἔχει τὴν ιδιότητα ἢ δύναμιν, διαλύον τὰς τοῦ προσπίπτοντος φωτός ἀκτίνας, ν' ἀνακλᾷ μόνον τὴν ἐρυθρὰν, τὰς δὲ λοιπὰς νὰ μὴ ἀνακλᾷ, ἀλλὰ νὰ ἐξαφανίζῃ. Ὀμοίως καὶ τὸ ἔχον τὸ χρυσοῦν ἢ τὸ κίτρινον, ἢ τὸ πράσινον ἢ ἐν τῶν λοιπῶν, ἔχει τὸ χρῶμα τοῦτο, διότι δύναται νὰ ἀνακλᾷ τὰς χρυσο-

χρόους ἢ κιτρίνας ἢ πράσινας κλ. ἀκτίνες, ἐξαφανίζον τὰς λοιπάς. Λευκὸν δὲ φαίνεται ἡμῖν ἐν σῶμα, διότι τὸ σῶμα τοῦτο ἀνακλᾷ πάσας τὰς ἀκτίνες τοῦ φωτός εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἡμῶν· δηλ. τὸ φῶς ἀνακλᾷται ἀδιάλυτον εἰς τὴν ὕψιν ἡμῶν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ ποσότητα τῶν συνιστωσῶν αὐτὸ ἀνισοθλάστων ἀκτίνων, διότι μικρὰ ἀνισότης ἤθελε παραγάγει διαχρωματισμούς τινας. Μέλαν δὲ φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ὅπερ δὲν ἀνακλᾷ πρὸς αὐτοὺς οὐδὲν τῶν συστατικῶν τοῦ φωτός, ὅσον ἀπαιτεῖται εἰς ἐρεθισμὸν αὐτῶν, καθίστάμενον οὕτω ἀρκυνὸς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον.

Περὶ τὸν δὲ νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ λευκοῦ, ὅπερ εἶναι οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀνάκλασις ἐσόβαθμος πασῶν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἢ κανονικὴ αὐτῶν μίξις, μέχρι τοῦ μέλανος, ὅπερ εἶναι στέρησις δυνάμεως πρὸς ἀνάκλασιν τοῦ ἡλιακοῦ ἢ ἡλλου φωτός, ὑπάρχουσι πλείστοι διαχρωματισμοὶ (nuances) δι' ὧν παρουσιάζονται τὰ σώματα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· μᾶς τοιαῦτα ἢ τοιαῦτα κατὰ τὸ χρῶμα ἀμιγῆ ἢ μεμιγμένα, διὰ τὴν διάφορον δυνάμιν πρὸς ἀνάκλασιν τῶν ἀκτίνων, ἣν ἔχουσι τὰ σώματα ταῦτα ἢ αἰεπ' αὐτῶν προστιθέμεναι οὐσίαι. ὁ χρόνος δυνάκτον νὰ καταστήσῃ παραλασσομένους πρὸς τὴν θλαστικὴν δυνάμιν. Ὁμοίαν δὲ δυνάμιν ἔχουσι καὶ τὰ διαφανῆ τῶν σωμάτων, ὧν τὰ μὲν δὲν διαλύουσι τὸ φῶς, ἀλλὰ διαβιβάζουσιν αὐτὸ δι' ἐκυτῶν ὡς ἔχει, καὶ τούτου ἕνεκεν ἐλέπομεν δι' αὐτῶν τὰ ὄρατά, ὁποῖα εἶναι τὸ χρῶμα· τὰ δὲ διαλύουσιν αὐτὸ καὶ διαβιβάζουσι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ χρῶμα εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, κατὰ κράτοντα τὰ λοιπά. Καὶ τούτου ἕνεκεν ἐλέπομεν δι' ἐρυθρᾶς μὲν ὕλου τὰ πάντα ἐρυθρά, διὰ κυανῆς δὲ τὰ πάντα κυανὰ, καὶ κηθεῖς παρουσιαζομένων καὶ διαχρωματισμῶν τινῶν ἕνεκεν τῆς τῶν διορωμένων σωμάτων ιδιότητος.

Διὰ τὴν ιδιότητα δὲ τοῦ φωτός, το

νὰ ἀνακλᾷται μὲν δολοκλήρον ἐπὶ τινῶν σωμάτων, ἄτινα διὰ τοῦτο καλοῦνται λευκὰ, νὰ μὴ ἀνακλᾷται δὲ, ἀλλὰ νὰ ἀπορροφᾷται, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ ἄλλων, ἄτινα καλοῦνται μέλανα, δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν διατί τὸ μὲν θέρος εἶναι προσφορώτερον τὸ λευκὸν ἔνδυμα, τὸν δὲ χειμῶνα τὸ μέλαν· διότι τὸ μὲν θέρος ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀποδιώξωμεν τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνες, καὶ τοῦτο κατορθοῦμεν διὰ τῶν λευκῶν ὑφασμάτων, καὶ μάλιστα τῶν λευκῶν, ἄτινα ἔχουσι τὴν δυνάμιν τῆς πλείονος τοῦ φωτός ἀποπέμψεως· τὸν δὲ χειμῶνα ἐπιθυμοῦμεν τὸ ἀνάπαλιν τὴν προσέλκυσιν τῶν ἀκτίνων πασῶν, καὶ τοῦτο κατορθοῦμεν διὰ τῶν μελανῶν ὑφασμάτων καὶ μάλιστα τῶν μαλλίνων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ μὲν θέρος χρώμεθα ἀλεξήλιοις ἢ ἄτινα εἰσὶ λευκὰ, τὸν δὲ χειμῶνα ἀλεξίβροχοις, ἄτινα εἰσὶ μέλανα. Ὡστε τὸ ἀλεξήλιον ἢ ἀλεξίβροχον διακρίνοντα διὰ τοῦ χρώματος. Διὰ τὴν ιδιότητα ταύτην τοῦ φωτός θέτομεν καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν τὸ ἴερος ὕελους κεχρωματισμένους, καὶ οἱ πλείστοι θέτουσι, κάλλιστα ποιοῦντες, μέλανας, ὁδοὶ τότε μόνον δι' αὐτῶν δρῶμεν τὰ ὄντα μελανά ὁπώσθουν, δηλ. μὴ ἀνακλῶντα ἅπαν τὸ ἡλιακὸν φῶς καὶ μὴ ἐρεθίζοντα διὰ τοῦτο τὸν ὀφθαλμὸν οὐδὲ βιάζοντα αὐτὸν διὰ τῆς πολλῆς αὐτοῦ ἐντατικῆς δυνάμεως ἐπὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου.

Ἄν δὲ τὸ φῶς ἦτο ἄπλοῦν καὶ ἀσύνητον, ἦτοι ἐὰν πᾶσαι αἱ ἀκτίνες αὐτοῦ ἦσαν ἴσης θλαστικότητος, τὰ πάντα τότε θὰ ἦσαν λευκὰ καὶ μονότονα· ὥστε ἤδη ὁ ὀφθαλμὸς αἰσθάνεται μὲν τὰς ἀνισοθλάστους τοῦ φωτός ἀκτίνες, τὰς ἐρχομένας εἴτε ἐκ τῆς πρισματογενεοῦς φωτοφαιάς εἴτε ἐκ τῶν διαλυόντων αὐτὸ ἄλλων σωμάτων, δὲν λέγει δὲ ἡμῖν ὁποῖόν τι εἶναι τὸ ἐπιδρῶν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐρεθίζον, ἀλλ' ὁποῖόν τι πάθημα αἰσθάνεται· ἐρεθίζόμενον, ἦτοι ἀγγέλει ἰδίαν αὐτοῦ κατάστασιν. Διδασκόμεθα λοιπὸν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ περὶ τῶν ιδιοτήτων καὶ

ἀλλοιώσεων τῶν ἐκτὸς ἡμῶν σωμάτων,
ἀλλ' ἐμμέσως, διότι αἱ διαφοροὶ ιδιότητες
καὶ ἁλλοιώσεις ἐκάστων διαφόρως ἐπιδρῶ-
σιν ἐπ' αὐτοῦ, ἕνεκα τούτων καὶ διάφο-
ρα παράγουσιν αἰσθήματα, καὶ ἐκ τῆς
διαφορᾶς τούτων κρίνομεν τὴν διαφορὰν
ἐκείνων. Ἄν ὁ ὀφθαλμὸς δὲν ἤσθάνετο
τὰς κυμάνσεις τοῦ διεισχωροῦντος καὶ
εἰς αὐτὸν λεπτεπιλέπτου αἰθέρος, ὁ ἐκ-
τὸς ἡμῶν κόσμος οὔτε φωτεινὸς οὔτε
καλλίχρους ἤθελεν εἶσθαι, ἀλλὰ τὰ
πάντα ἀτερπῆ καὶ ἀθέλητρα.

Π. Δ. ΠΑΙΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς νύκτα χειμῶνος

Πόσον! ὦ, πῶς μοὶ ὁμοιάζεις,
Τρικυμιώδης νύξ χειμῶνος,
Ἐσὲ ταράσσει τρικυμία,
Ἐμὲ σπαράσσει βαθὺς πόνος.
Πέριξ τὸ πᾶν ἐνῷ κοιμᾶται,
Ἄγρυπνος μόνῃ ἐγὼ μένω,
Καὶ ὁ στενάζων βορᾶς ἐξῶ
Μόνος ἀκούει ὅτι στένω.
Χειμῶνος νύξ, αὖριον πάλιν
Σὲ θὰ διαδεχθῇ εὐδία,
Ἐνῷ ἡ τήκουσά με λύπη
Πάντοτε μένει ἡ ἴδια.
Νύξ, εἴθε μὴ ποτε παρέλθης,
Μένε σὺ σύντροφός μου μόνῃ,
Τὸν συνειθίσαντα εἰς σκότη...
Ἥλιου λάμψης τὸν θαμβῶναι...
Ναί! εὐτυχίαν δὲν διώκω,
Ὡς ἄλλοτε, ὦ! ὄχι πλέον
Οὐδ' εἶν' ὥς ἄλλοτε ἐστία
Πόθων τὸ στηθός μου τὸ νέον
Ἐγήρασα πρὶν νὰ γηράσω
Βλέπω τὰ πάντ' ἀδιαφόρως
Καὶ τὴν ζωὴν πρὶν ἀπολαύσω
Ὁ ἀγῆδης ἐπῆλθε κόρος.

Καὶ τώρα ζῶ, κινεῖμαι μόνον,
Ὅπως κινεῖται μηχανή τις,
Ἵπαρξίς εἶμαι, ἐξ ἧς, οἶμοι!
Τὸ πᾶν ἐλλεῖπει: ἡ ψυχὴ της...
Θρηνοῦσι τοὺς νεκροὺς! τί πλάνη!
Ἐκείνον, ἄνθρωποι, θρηνεῖτε,
Ὅστις ἀπέθανε πρὶν θνήξῃ
Καὶ ζῶν εἰς τάφον κρύον καίται.
Νύξ, εἴθε μὴ ποτε παρέλθης,
Μὴ, ἡ σκοτία σου μ' εὐφραίνει,
Τίποτε πλέον ἡ ψυχὴ μου
Οὔτε ποθεῖ, οὔτ' ἀναμένει.

Ἀθήναι, Δεκέμβριος 1877.

ΦΩΤΕΙΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΔΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΕ...

Ἐρώτησε τὴν Παναγιά, ποῦ ἔχεις σὲ κρεβάτι,
Πόσαις νυκτιάς δὲν ἐκλείσας γιὰ σένα τὸ μάτι,
Πόσαις φοραῖς νὰ ἄκουσε γιὰ σὲ τὴν προσευχή μου,
Ὅταν μὲ ἀγάπη ἀναιγά μπροστὰ τῆς τῆ ψυχῇ μου.

Ἐρώτησε τῆς αὐγῆς πόσαις φοραῖς γιὰ σένα
Ἀπ' τὴ φτωχὴ μου τὴν φωνὴν τοῦ ἔχω φιλημένα.
Ἐρώτησε καὶ τὰ πουλιά, ὅπου σοῦ κελαιδοῦνε,
Πόσους πρῶτ' μ' ἐξύπναγε ἡ ἀγάπη σου νὰ εἰποῦνε.

Ἐρώτησε τὴν μοναξιά, τὸ ἀπάντητο λειβάδι,
Πόσαις φοραῖς περπάτησα μονάχος σὲ σκοτάδι.
Ἐρώτησε τὸν ἄνεμο, ὅπου περνᾷ μπροστὰ σου,
Πόσαις φοραῖς εἰς τὰ φτερά νὰ ἐπῇρε τ' ὄνομά σου.

Ἐρώτησε τὸ ἀμόριστο τῆς ἐξοχῆς λευκοῦδι,
Πόσαις νὰ ἄκουσε φοραῖς τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι,
Κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ ἐχάιδευε, κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ ἀμαδοῦσε,
Μὴ τρέμο τὴν ἀγάπη σου νὰ μάθω ἐξητούσε.

Ἐρώτησε τῆς θάλασσας τὰ κύματα γιὰ σένα
Πόσα φιλιὰ νὰ σοῦ ἐστελεῖ ἡ ἀγάπη μου σὰ ξένα
Βάλε τὸ χέρι στὴν καρδιά, γιὰ μιὰ στιγμή θυμήσου
Καὶ στερνὴ γιὰ ἐρώτησε τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ σου.

(Ἀθήναι, 12 Νοεμβρίου 1876)

ΕΡΤ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ.